

Návrh nového občanského zákoníku

Tisková konference

9. 5. 2011

Návrh nového občanského zákoníku

Rekodifikace soukromého práva v ČR

- Občanský zákoník jako součást rekodifikace soukromého práva hmotného.
- Paralelně s občanským zákoníkem vypracován také nový **zákon o obchodních korporacích a zákon o mezinárodním právu soukromém.**

Návrh nového občanského zákoníku

Harmonogram příprav

- Návrh nového občanského zákoníku je výsledkem deseti let kontinuálních prací rekodifikační komise ministerstva spravedlnosti složené z nezávislých expertů pod vedením hlavního autora návrhu prof. dr. JUDr. Karla Eliáše.
 - **V dubnu 2001** schválen věcný záměr
 - **V květnu 2005** představena první verze návrhu
 - **V květnu 2007** připravena druhá verze návrhu
 - **V červnu 2008** první oficiální připomínkové řízení
 - **V dubnu 2009** návrh schválen vládou a odeslán do sněmovny
 - **V lednu 2011** druhé připomínkové řízení, **v dubnu** návrh odeslán vládě a projednán Legislativní radou vlády

Návrh nového občanského zákoníku

Připomínkové řízení a další legislativní proces

- Během ledna 2011 proběhlo připomínkové řízení, v jehož rámci se mohla k návrhu vyjádřit mimo povinných připomínkových míst i nejširší veřejnost. Celkem bylo uplatněno **přes 2500 připomínek**.
- Po vypořádání připomínek návrh **během dubna projednán Legislativní radou vlády**.
- **Vláda ČR návrh projedná dne 11. 5. 2011.**
- **Záměr** - zaslání návrhů do poslanecké sněmovny v květnu, aby se stihlo 1. čtení návrhu zákona na poslední schůzi před poslaneckými prázdninami.

Návrh nového občanského zákoníku

Přínosy zákoníku ve zkratce

- Moderní úprava tradičního a vyzkoušeného
- Vše v jednom logicky a přehledně
- Zákon pro život, inspirovaný životem

Návrh nového občanského zákoníku

Moderní úprava tradičního a vyzkoušeného

- Návrat ke standardům evropské kontinentální právní kultury a tuzemských právních tradic, odmítnutých po státním převratu z r. 1948 ⇒ **definitivní rozchod s totalitárním pojetím** funkce občanského práva jako nástroje řízení společnosti.
- Snaha přejmout maximum ověřeného, ale vždy po kritickém zvážení z hlediska potřeb současnosti.
- Kodex civilního práva – základním pilířem vyspělých demokratických právních řádů.

Návrh nového občanského zákoníku

Vše v jednom logicky a přehledně

- Sjednocení právních norem soukromého práva hmotného do jednoho kodexu a **odbourání dosavadní roztržitosti** úpravy do řady zákonů.
- Systematika založená na úpravě tří hlavních okruhů: rodina, vlastnictví, smlouva.
- **Do zákoníku budou vtěleny zákony, které v současnosti existují samostatně.**
Z nejvýznamnějších je to: zákon o rodině, zákon o pojistné smlouvě, zákon o sdružování občanů, zákon o nadacích a nadačních fondech, zákon o vlastnictví bytů; rovněž velká část obchodního zákoníku.

Návrh nového občanského zákoníku

Zákon pro život, inspirovaný životem

- **Větší svoboda jednotlivce při utváření vlastního právního postavení; respektování vůle člověka.**
⇒ Umožňuje lidem, aby se v soukromoprávních situacích chovali přirozeně a zařídili se tak, jak skutečně chtějí.
- **Poskytnutí rozumné míry ochrany.**
⇒ Počítá s přirozenou nerovností stran, a proto s určitou ochranou těch, kteří jsou v té či oné situaci, z těch či oněch důvodů slabší stranou.

Návrh nového občanského zákoníku

Části zákoníku

- ČÁST PRVNÍ: Obecná část
- ČÁST DRUHÁ: Rodinné právo
- ČÁST TŘETÍ: Absolutní majetková práva
- ČÁST ČTVRTÁ: Relativní majetková práva
- ČÁST PÁTÁ: Ustanovení společná, přechodná a závěrečná

Návrh nového občanského zákoníku

Hlavní principy zákoníku

- Důraz na ochranu člověka a jeho práv
- Lepší ochrana majetku
- Řešení každodenních životních situací, na které současné právo nepamatuje

Návrh nového občanského zákoníku

Důraz na ochranu člověka

- Zrušení institutu zbavení svéprávnosti
- Předběžné prohlášení
- Ochrana slabších
- Důraz na svobodnou vůli člověka

Návrh nového občanského zákoníku

Lepší ochrana majetku

- Komplexní úprava dědictví
- Zásady ochrany dobré víry
- Výrazně propracovanější úprava náhrady škody

Návrh nového občanského zákoníku

Zákon pro každodenní život

- Podrobnější úprava sousedských práv
- Náhrada ceny zvláštní obliby

Návrh nového občanského zákoníku

Děkujeme za pozornost.